

A Fővárosi Ítéltábla felperes neve született felperes leánykori neve (**felperes címe**) felperesnek a dr. Jeney Patrik ügyvéd (**fél címe**) által képviselt I.rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe**) I. rendű és II.rendű alperes neve született II.rendű alperes leánykori neve (**II. rendű alperes címe**) II. rendű alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. november 21. napján meghozott 19.P.20.360/2018/35. számú ítélete ellen az alperesek által 36. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja, és a felperes teljes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az egyetemlegesen jogosult alpereseknek 200.000 (Kétszázezer) forint első- és másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 160.000 (Százhatvanezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes és az alperesek az ... szám alatti önkormányzati lakóépület lakói. A felperes és családja 2014 novemberében költözött a ... számú lakásba, az alperesek később lettek a ... számú ingatlan lakói. 2016 végétől - 2017 elejétől kezdődően az alperesek különféle eljárásokat kezdeményeztek a felperessel szemben arra hivatkozva, hogy a lakásában zajos nyomdaipari tevékenységet folytat.
- [2] Az alperesek bejelentése alapján az önkormányzat bérleményellenőrei 2017. január 21., 2017. július 1. és 2017. szeptember 14. napján ellenőrizték a felperesi ingatlant, ahol nem találtak zajforrást okozó gépet, berendezést.
- [3] Az alperesek 2017. június 12-én ... Polgármesteri Hivatal jegyzője fogadóóráján tettek bejelentést arról, hogy a felperesi lakásban nyomdai tevékenységet folytatnak, és a folyamatos zaj zavarja a nyugalmaikat. Az igazgatási osztály munkatársai 2017. június 15-én és 2017. október 2-án tartottak ellenőrzést a felperesi ingatlanban, de nem látták jelét bármi olyan zajt okozó tevékenységnek, ami jegyzői intézkedést indokolna.
- [4] 2017. július 28-án az alperesek a ...hez fordultak. A ... 2017. szeptember 11-én a jegyzőhöz megküldött feljegyzésében rögzítette, hogy „a mérés alatt folyamatosan kopogó hangok hallatszottak”. Tájékoztatásuk szerint a mért értékek nem alkalmasak a vonatkozó zajvédelmi követelmények szerinti értékelésre, csupán tájékoztató jelleggel mutatják a háttérzajból kiemelkedő

hangokat. Az észlelt kopogó hangok forrását a ... nem tudta meghatározni. Mindezek alapján a jegyző zajvédelmi hatósági eljárás lefolytatását nem látta indokoltnak.

- [5] A II. rendű alperes a Belügyminisztériumnál is panaszolta, hogy a felperes a lakásában 2015. nyara óta engedély nélkül zajos nyomdaipari tevékenységet végez. A szabálysértési ügyet ... Hivatalához tették át. A belföldi jogsegély iránti megkeresésük alapján a ... polgármesteri hivatal 2017. június 12-én helyszíni szemlét tartott a felperes lakásában. Az igazgatási osztály munkatársai a lakásban kizárólag háztartási gépeket találtak, és nem látták jelét annak, hogy ott bármiféle zajt okozó ipari tevékenység folya. Felkérték a panaszost is a lakás megtekintésére, aki attól elzárkózott. A szabálysértési hatóság 2017. szeptember 12-én végzett helyszíni szemlét. A helyiségek megtekintése alapján megállapították, hogy a lakásban nem található nyomdaipari gép, a szokásos háztartási gépeken kívül egyéb hangos, zaj keltésére utaló berendezés sem volt felfedezhető. A szemle végén a tisztviselőkkel együtt távozott a lakásból a felperes lánya is, így a lakás üresen maradt. Másnap a II. rendű alperes telefonon jelezte, hogy a szemlét követően szinte azonnal a felperes lakásából erős zaj hallatszott, tisztán kivehetően egy nyomdaipari gép burkolaton történő csúsztatását lehetett hallani annak érdekében, hogy azon a munka megkezdődhessen. 2017. szeptember 13-án a szabálysértési hatóság előtt idézés nélkül megjelent a felperes, aki tagadta, hogy nyomdaipari géppel rendelkezne. A ... hivatal a 2017. szeptember 14-én meghozott számú határozatával a felperessel szemben csendháborítás szabálysértése miatt indult eljárást megszüntette, miután az eljárás adatai alapján szabálysértés elkövetése nem volt megállapítható.
- [6] A II. rendű alperes a ... Rendőrkapitányságon több alkalommal tett bejelentést a felperes ellen a lakásában végzett, jelentős zajjal járó nyomdai tevékenység miatt. A helyszínre érkező rendőrjárőr 2017. április 16-án és 2017. július 7-én is megállapította, hogy a bejelentések valótlanok. Emiatt a rendőrkapitányság szabálysértési eljárást kezdeményezett I.rendű alperes neve II. rendű alperessel szemben. A ... Ügyészség 2019. április 4-én tájékoztatta az alpereseket, hogy miután az alperesi bejelentés veszélyhelyzetre vagy rendzavarásra vonatkozó adatot nem tartalmazott, hanem a csendháborítás bejelentésére irányult, ezért az a szabálysértési törvényben írt tényállás megállapítására nem volt alkalmas, így a valótlan bejelentés szabálysértésének elkövetése sem valósulhatott meg.
- [7] A felperes 2017. június 12-én tett feljelentése alapján indult büntetőügyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2018. június 27-én meghozott ítéletében I.rendű alperes neve I. rendű vádlottat társtettesként elkövetett rágalmozás vétségében, I.rendű alperes neve II. rendű vádlottat folytatólagosan elkövetett rágalmozás vétségében mondta ki bűnösnek. Az indokolásban írtak szerint a vádlottak 2017. márciusában **...nek**, a társasház gondnokának azt mondták, hogy a felperes a lakásában illegális nyomdát üzemeltet. A II. rendű vádlott 2017. június elején azzal kereste fel **...t**, az épület II. emelet ... szám alatti ingatlanjának lakóját, hogy a felperes a lakásában illegális nyomdát üzemeltet.
- [8] A felperes lakásában a rendőrök, a kormányhivatal szakemberei, a ... vagyonkezelő társaság és a lakásügyi osztály illetékesei is vizsgálatokat folytattak. A felperest és családját az alperesi bejelentések, és azokat követő eljárások, vizsgálatok nagyon megviselték. A felperes idősgondozóként végez megterhelő munkát, melyet követően nem tudta magát megfelelően kipihenni. Arra is ügyelnie kellett, hogy hétéves autista gyermekét a különböző eljárások, vizsgálatok ne zavarják össze.
- [9] A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek megsértették a jóhírnévhez, a becsülethez és az emberi méltósághoz, valamint a magánlakás sérthetlenségéhez fűződő személyiségi jogait azzal, hogy különféle eljárásokban valótlanul állították róla, miszerint illegális nyomdagépet használ, emiatt különféle eljárásokat indítottak ellene, és valótlan állításaitak továbbra is fenntartják. Kérte az alperesek kötelezését bocsánatkérő nyilatkozatuknak a társasház

két faliújságján minimum egy hónap időtartamra való kifüggesztésére, és 10.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére is.

- [10] Az alperesek ellenkérelme elsődlegesen a kereset, másodlagosan - a jogsértés megtörténtének megállapítása esetén - a sérelemdíj iránti igény elutasítására irányult.
- [11] Az EBH2011. 2396. és EBH2002. 624. számú döntésekre utalva hangsúlyozták, hogy a ... vizsgálata is kopogó zajhatást észlelt, és erre utalt ... írásbeli tanúvallomása is. Az alperesek részéről ezért valótlan tényállítás nem történt, és a bejelentések tartalma sem volt indokolatlanul bántó vagy megalázó. Álláspontjuk szerint a büntetőbírószak döntése a polgári per bíróságát nem köti, másrészt a perben a felperes a gyermeke igényét nem érvényesítheti. A sérelemdíj iránti igényt amiatt vitatták, mert nézetük szerint a jogsértés tárgyi súlya és a felrőhatóságuk is igen csekély, a vitatott eljárásokban a saját lakásukhoz, birtoklásukhoz fűződő jogukat kívánták érvényesíteni.
- [12] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével - a keresetnek részben helyt adva - megállapította, hogy az I. és II. rendű alperes megsértették a felperes emberi méltóságát, jóhírnevét és magánlakáshoz való jogát azzal, hogy 2017. évtől kezdődően a felperessel szemben több, különféle alaptalan eljárást indítottak, valótlanul állítva, hogy a felperes a ... szám alatti lakásában illegális, nagy zajjal járó nyomdászati tevékenységet folytat; kötelezte az I. és II. rendű alpereseket, hogy 15 napon belül a fenti jogsértést megállapító rendelkezést bocsánatkérésük egyidejű kifejezésével függesszék ki a szám alatti társasház hirdetőtábláira és tartsák ott egy hónapig, valamint fizessenek meg a felperesnek egyetemlegesen, 15 napon belül 2.000.000 forintot. Megállapította, hogy a felek személyes költségmentessége folytán a felmerült 600.000 forint illetéket az állam; egyéb költségeiket a felek maguk viselik.
- [13] Döntésének jogszabályi alapjaként a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 1:1-4.§-át, 2:42-45.§-át, valamint 2:51-52.§-át idézte.
- [14] Arra hivatkozott, hogy az alperesek hosszú időn keresztül tettek különféle bejelentéseket. Az általuk kezdeményezett valamennyi vizsgálat rámutatott arra, hogy bejelentéseik valótlan tartalmúak. A bejelentések eredményeként azonban a rendőrség több alkalommal is vizsgálatot tartott a felperesi ingatlanban. Köztudomásúnak tekintette a törvényszék, hogy az ilyen rendszeres rendőri ellenőrzés az érintettek személyiségét erőteljesen hátrányosan befolyásolja.
- [15] Hangsúlyozta, hogy önmagában bármilyen hatósági, bírósági eljárás kezdeményezése nem alapozhat meg személyiségi jogsérelmet. Az alperesi bejelentések esetén azonban megvalósultak olyan további tényállási elemek is, amelyek a magatartásukat alkalmassá teszik a személyiségi jogsértés megállapítására. Az alperesek ugyanis a valótlan tartalmú bejelentéseiket rendszeresen, jobb tudomásuk ellenére tették. A felperes és a rendőrség is több alkalommal felajánlotta a számukra, hogy személyesen is győződjenek meg a felperesi lakásban tapasztalhatókról, ezt mégsem tették meg. A perben is fenntartották a korábban valamennyi bizonyítási eljárásban cáfolt állításukat. Az ilyenfajta joggyakorlás pedig az elsőfokú bíróság álláspontja szerint megvalósítja a joggal való visszaélést, és szemben áll a jóhiszeműség és a tisztesség alapelvével is.
- [16] Mindezekre tekintettel a jóhírnev, az emberi méltóság és a magánlakás sérthetetlenségéhez fűződő jog megsértését is megállapíthatónak találta. Úgy ítélte meg azonban, hogy a bejelentések tartalma nem volt indokolatlanul sértő, bántó, megalázó, ezért az alperesek a felperes becsületét nem sértették meg.
- [17] A sérelemdíj összegének meghatározásakor mérlegelte a jogsértés tárgyi súlyát, annak hosszú időn keresztül fennálló, ismétlődő jellegét. Figyelemmel volt arra, hogy - a tanúvallomások által is alátámasztott felperesi személyes előadás szerint - a felperes és a családja mint környezete is

folyamatos pszichikai igénybevételnek volt kitéve, a lakóközösség előtt magyarázkodásra szorultak, magánéletüket, lakhatásukat a különböző eljárások megviselték. A felperes emiatt a munkájával járó terheket is nehezebben viselte; a kiskorú gyermek kialvatlanságát pedig az írásban nyilatkozó pedagógusai igazolták.

- [18] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperesek terjesztettek elő fellebbezést annak részbeni megváltoztatása és elsődlegesen a teljes kereset elutasítása, másodlagosan a sérelemdíjban való marasztalásuk mellőzése, harmadlagosan a sérelemdíj összegének 200.000 forintba történő leszállítása és részletfizetés engedélyezése érdekében.
- [19] Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményét okszerűtlenül mérlegelte, és abból téves jogi következtetésre jutott.
- [20] Az EBH 2002. 624. számú eseti döntésre vonatkozó hivatkozásukat fenntartva alaptalannak ítélték a törvényszék azon indokolását, hogy az alperesek jobb tudomásuk ellenére tettek valótlan tartalmú bejelentéseket. Az alperesek tudomása ugyanis a tapasztalatukra támaszkodott, melyet az elsőfokú eljárás során beszerezett, a zajügyelet helyszíni hangméréséről kiállított okirati bizonyíték is alátámasztott. Bejelentéseiknek ezért bizonyított alapja volt. Emiatt teljességgel irreleváns, hogy az alperesi bejelentések hányszor ismétlődtek, hány hatóság előtt és milyen eljárás indult, illetve azok miként végződtek.
- [21] Érvelésük szerint az elsőfokú bíróság alaptalanul róttá a terhükre, hogy nem kívántak körülnézni a felperesi lakásban. Számukra egyértelmű volt, hogy a zajkeltő gépek nincsenek szem előtt, ezért nem kívántak az ingatlanban személyesen körülnézni. A rendőrség helyszíni eljárása egyébként sem azonos alaposságú egy házkutatással, amelynek elrendelését többször is indítványozták a különböző eljárások során.
- [22] Nézetük szerint a rendszeres rendőri vizsgálat személyiségre gyakorolt hatása egyénenként eltérő, így az köztudomású ténynek nem minősíthető. Kifogásolták, hogy a törvényszék annak sem adta indokát, miért nyilvánvaló, hogy a társasházközösség előtt is téma volt a rendőrségi razzia.
- [23] A sérelemdíj körében azzal indokolták fellebbezésüket, hogy a jogsértés súlya csekély volt. Az ismétlődő jelleg érthető és jogszerű, mivel a zavaró hanghatás fennállta mellett a megindult eljárások nem vezettek eredményre. Az eljárások kezdeményezése egyébként sem felróható az alperesek számára. A jogsértésnek a sértettre és a környezetre gyakorolt hatása pedig pszichológus szakértő útján lett volna vizsgálható.
- [24] Azzal is érveltek, hogy a kereset a becsületsértés vonatkozásában teljes egészében, a sérelemdíj iránti igény tekintetében 80%-ban elutasításra került, ezért a felek pernyertessége és pervesztessége között számottevő különbség állt fenn. Ezért az elsőfokú bíróságnak a felperest az alperesi jogi képviselő munkadíja arányos részének perköltségként való megfizetésében kellett volna marasztalnia.
- [25] A felperes fellebbezési ellenkérelme - tartalma szerint - az elsőfokú ítélet fellebbezett részének helybenhagyására irányult.
- [26] Kiemelte, hogy az elvégzett zajszintmérés az észlelt „kopogó hangok” forrását nem tudta meghatározni. A mért 10 dB-es zajszintemelkedés egyébként is egy lehulló falevél zajhatásának felel meg. A zajforrás bármely más szomszéd is lehetett, hiszen a vasbeton-szerkezetű épületben minden zaj áthallatszik a szomszédba.
- [27] Arra is hivatkozott, hogy a szabálysértési eljárás során fogatosított helyszíni szemlén a szekrényeit átvizsgálták, ami egy „kis házkutatásnak” felelt meg.
- [28] Hangsúlyozta, hogy az alpereseket a büntetőbíróság jogerős ítéletével elmarasztalta. Perújítási kérelmük kapcsán is arra az álláspontra helyezkedett a Fővárosi Törvényszék, hogy a lakásban

készült környezettanulmány, a zajmérés és a rendőri intézkedések az elítélteknek a nyomdagép kapcsán tett állításait nem támasztották alá.

- [29] A fellebbezés alapos.
- [30] Az ítélet tábla a jogorvoslati kérelmet a 229/2020. (V. 25.) Korm. rendelettel módosított 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet (Veir.) 29.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és az elsőfokú bíróság ítéletét a 2016. évi CXXX. törvény 630.§ (6) bekezdés szerint alkalmazandó 1952. évi III. törvény (régi Pp.) 253.§ (3) bekezdés megfelelő alkalmazásával a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül. A törvényszék ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezését jogorvoslati támadás hiányában a másodfokú felülbírálat nem érintette.
- [31] Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítást a felek nyilatkozatai által indokolt körben lefolytatta, a tényállást a beszerzett bizonyítékok okszerű és helyes mérlegelésével, lényegében helytállóan állapította meg, az abból levont jogi következtetéseit azonban az ítélet tábla nem mindenben osztotta.
- [32] Helyesen hivatkozott arra ítéletének indokolásában a törvényszék, hogy az állandóan követett bírói gyakorlat szerint valamely hatóság előtti eljárás kezdeményezése önmagában személyiségvédelmi igény érvényesítésére nem ad alapot (EBH2002. 624.). A hatósághoz, bírósághoz intézett beadvány akkor alkalmas személyiségi jogsértés megállapítására, ha az adott ügyre nem tartozó, valótlan és sértő tényállítást tartalmaz, vagy a megfogalmazott vélemény minden valóság alapot nélkülöz, illetve kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő, megalázó (BH2018. 304.). A jóhiszemű joggyakorlás keretei között előterjesztett, az ügyre tartozó, releváns hivatkozásokat tartalmazó kijelentés azonban személyiségi jogi sérelem megállapítására nem alkalmas (BDT2018. 3846. III., BDT2018. 3901. II.).
- [33] Az elsőfokú bíróság a személyiségi jogi sérelmet megalapozó többlettényállási elemnek azokat a körülményeket tekintette, hogy az alperesek bejelentései nemcsak valótlan tartalmúak, hanem rendszeresek is voltak, melyeket az alperesek jobb tudomásuk ellenére tettek. A törvényszék ezen érvelésével azonban a másodfokú bíróság az alábbiakra tekintettel nem értett egyet.
- [34] A perbeli jogvita elbírálásakor abból kellett kiindulni, hogy az alperesek a különböző hatóságokhoz intézett bejelentéseikben a felperesi lakásból átszűrődő „kopogó hangok” zavaró hatását sérelmezték, melyeket fűrógép, illetve nyomdagép üzemeltetésével járó zajhatásnak vélték. Arra pedig helytállóan hivatkoztak a fellebbezésükben, hogy a „kopogó hangok” észlelését a perbeli bizonyítás során a ... zajméréséről készült feljegyzés (7. sorszámú iratok 3. melléklete), valamint ...nak a 2017. szeptember 14-i bérlemény-ellenőrzéskor tett előadása (7. sorszámú iratok 6. melléklete) és (15. sorszám alatti) írásbeli nyilatkozata is igazolta. Nem vitatható mindezt, hogy az alperesi bejelentéseknek volt valóság alapja.
- [35] Nem róható fel továbbá az alpereseknek, ha a bérlakásuk háborítatlan birtoklásához fűződő jogaik védelmében, az észlelt zavaró zajhatás megszüntetése érdekében többféle törvényes érdekérvényesítési módot is igénybe vesznek: a bérbeadó ellenőrzését kérik, a szabálysértési hatóság és a zajvédelmi hatóság eljárását kezdeményezik, illetve rendőri intézkedést kérnek. Az

ítélőtábla álláspontja szerint ezért önmagában a párhuzamosan futó különböző hatósági eljárások, intézkedések kezdeményezése miatt az alperesek nem marasztalhatóak el.

- [36] Osztotta az ítélőtábla a fellebbezés azon érveit is, hogy az elsőfokú bíróság tévesen róta az alperesek terhére a felperesi lakás megtekintésének visszautasítását. Ilyen elvárás ugyanis az alperesekkel szemben nem érvényesíthető, az idegen lakás egyébként hatósági útra tartozó átvizsgálásától való tartózkodásuk a terhükre nem írható. Nem állapítható meg ezért az sem, hogy a felperesi lakás megtekintésétől való elzárkózásuk folytán jobb tudomásuk ellenére tették meg bejelentéseiket.
- [37] Az alperesek bejelentései, feljelentései folytán indult hatósági eljárások és intézkedések eredményei a szabálysértési eljárás során összegződtek. A szabálysértési hatóság az általa lefolytatott bizonyítás eredményeként a 2017. szeptember 14-én meghozott határozatával a felperessel szemben csendháborítás szabálysértése miatt indult eljárást megszüntette, mellyel a felperesnek az alperesek által észlelt zajhatással összefüggő szabálysértési felelősségét elbírálta. Ez az a hatósági döntés, amelynek megállapításait az alpereseknek is tiszteletben kell tartaniuk. Mindaddig azonban, amíg a határozat tartalmáról nem szereztek tudomást, nem állapítható meg a terhükre, hogy jobb tudomásuk ellenére tettek a felperessel szembeni bejelentéseket.
- [38] A szabálysértési eljárás befejezéséhez képest a felperes a keresetlevelét rövid időn belül, 2017. október 6-án terjesztette elő. A másodfokú felülbírálattal érintett körben pedig a felperesnek nem volt olyan tényállítása, hogy az alperesek a szabálysértési határozat ismeretében vele szemben újabb - ezúttal már valótlannak minősülő - bejelentésekkel ismét hatósági eljárásokat kezdeményeztek volna. Ennek hiányában pedig a rosszhiszemű, visszaélésszerű joggyakorlás az alperesek terhére nem állapítható meg. Mindezért a másodfokú bíróság egyetértett az alpereseknek a jogalap hiányát állító fellebbezési hivatkozásaival. Erre tekintettel már szükségtelen volt kitérnie a sérelemdíj alkalmazását és összegét vitató alperesi jogorvoslati érvelésre.
- [39] Minderre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a régi Pp. 253.§ (2)-(3) bekezdés alapján - a rendelkező részben írtak szerint - megváltoztatta.
- [40] Az elsőfokú ítélet megváltoztatása folytán az első- és a másodfokú eljárásban is az alperesek váltak pernyertessé. A felperes köteles ezért megtéríteni az alpereseknek a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§ (2) bekezdés alapján a jogi képviselőnek az iratok tanulmányozásához, az elsőfokú tárgyalásokon való részvételhez, és a beadványok megszerkesztéséhez szükséges időráfordításra tekintettel megállapított ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú perköltségét [rég Pp. 239.§, 78.§ (1) bekezdés].
- [41] Az első- és a másodfokú eljárásban is pervesztes felperes részére engedélyezett teljes személyes költségmentességre tekintettel az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62.§ (1) bekezdés f) pont szerint érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték az állam terhén marad [Itv. 74.§ (3) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdés és 14.§].

Budapest, 2020. június 4.

. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

dr. Kollár Zoltán s. k. előadó bíró. Örkényi
László s. k. bíró